

Het afstempelbesluit voor de DGA: “Velen voelen zich geroepen, weinigen blijken uitverkoren”

Vanaf 1 januari 2013 is het voor de dga mogelijk pensioenrechten te verlagen indien de BV over onvoldoende vermogen beschikt. Deze mogelijkheid is opgenomen in de delegatiebepaling van art. 19b lid 9 Wet op de loonbelasting 1964. De voorwaarden zijn uitgewerkt in Besluit van 18 maart 2013, BLKB 2013/27M (afstempelbesluit). Deze tegemoetkoming lijkt ondernemers te helpen die economische tegenwind hebben. Maar omdat het om zeer stringente voorwaarden gaat, zullen slechts weinig dga's hiervoor in aanmerking komen.

DOOR ABY GAZAN EN COREY DEKKERS

In dit artikel gaan wij nader op het afstempelbesluit in. We behandelen enkele voorwaarden en zullen deze zo nodig voorzien van commentaar. Tot slot laten we aan de hand van een casus zien hoe het afstempelbesluit toegepast dient te worden.

Prijsgeven van pensioenaanspraken

De dga die besluit zijn pensioenrechten te verlagen, loopt tegen de sanctiebepaling aan van art. 19b Wet op de loonbelasting 1964. Hij ziet immers af van pensioen. De commerciële waarde van de pensioenaanspraken wordt dan aangemerkt als loon uit een vroegere dienstbetrekking en is daarmee progressief belast voor de inkomstenbelasting. Bovendien wordt er over deze waarde nog eens (maximaal) 20 procent revisierente¹ in rekening gebracht, zodat de totale heffing kan uitkomen op 72 procent. De heffing blijft alleen achterwege indien er sprake is van niet voor verwezenlijking vatbare rechten.² Uit de jurisprudentie blijkt dat dit het geval is als er dwingende maatschappelijke redenen zijn om af te zien van pensioen. Hiervan is sprake als het eigenbeheerlichaam in een fase van faillissement, surseance van betaling of schuldsanering verkeert. Als daarvan geen sprake is, dient de uitkering voortgezet te worden zolang het eigenbeheerlichaam, -waar de aanspraken zijn ondergebracht- nog over middelen be-

schikt.³ Zelfs een daling van een aandelenpakket kon volgens het Centraal Aanspreekpunt Pensioenen tot 1 januari 2013 nimmer aanleiding vormen voor het belastingvrij prijsgeven van pensioenrechten.⁴ De achterliggende gedachte van deze uitleg van de wet is volgens Weishaupt en Staats dat het eigenbeheerlichaam jarenlang belastingaftrek heeft genoten en er bij het afzien van pensioen geen belasting wordt betaald.⁵

Met ingang van 1 januari 2013 kan de dga onder stringente voorwaarden zijn pensioenverplichtingen

Afstempelen leidt tot een (verhoogde) belaste winst vanwege vrijval van pensioenverplichting

in eigen beheer wel gedeeltelijk prijsgeven, afstempelen genoemd. De ratio achter deze nieuwe afstempelwetgeving is dat daardoor een betere spreiding mogelijk wordt van het aanwezige vermogen over de verwachte uitkeringsduur. Door de lagere uitkering is de heffing inkomstenbelasting meer op draagkracht gebaseerd. Voorts sluit deze nieuwe afstempelwetgeving beter

Drs. Aby Gazan MFP FFP
Pensioenspecialist bij fiscale en juridische zaken Pensioennavigator BV
Freelance docent Dukers & Baelemans

Drs. Corey Dekkers MFP FFP
Pensioenspecialist bij fiscale en juridische zaken Pensioennavigator BV

aan op de slechtere economische omstandigheden.⁶ Het afstempelbesluit bevat voorwaarden die niet geheel duidelijk zijn. Hieronder volgt een nadere toelichting op enkele bepalingen uit het besluit.

Het moment van afstempelen

Het afstempelen van pensioenrechten kan slechts eenmalig en wel op de pensioeningangsdatum.⁷ Wij zijn van mening dat door het verschuiven van de pensioendatum naar voren of later dan de opgenomen pensioendatum in de pensioenbrief, ook het tijdstip van afstempelen verschuift. Zo is het dus mogelijk een pensioeningangsdatum te kiezen op het moment dat de dekkingsgraad te laag is. Bijvoorbeeld wanneer de beleggingen kelderen. Dit kan aanleiding geven om eerder met pensioen te gaan. Mocht vervolgens het aandelenkapitaal na ingang van het pensioen weer in waarde toenemen dan is het niet mogelijk de oorspronkelijke pensioenrechten te herstellen.⁸ Dit lijkt een nadeel. Maar op deze wijze zal de waardestijging niet worden belast in de loonsfeer, doch eventueel als aanmerkelijk belang.⁹ A contrario: een latere daling kan niet nogmaals het pensioenrecht verlagen. Vooralsnog is niet geheel duidelijk of de dga kan afstempelen als hij met deeltijdpensioen gaat.

Voor pensioenuitkeringen die voor 1 januari 2013 zijn ingegaan geldt een overgangsrecht. In deze situatie geldt dat het pensioen tot uiterlijk 31 december 2015 met terugwerkende kracht afgestempeld mag worden.

Een dekkingsgraad van 75% of lager

De belangrijkste voorwaarde die gesteld wordt om te mogen afstempelen is dat de dekkingsgraad van de BV op de pensioeningangsdatum 75 procent of minder bedraagt. Daarbij moet de lage dekkingsgraad veroorzaakt zijn door reële beleggings- en ondernemingsverliezen. Bij het bepalen van de dekkingsgraad moet worden uitgegaan van de waarde in het economisch verkeer van de activa afgezet tegen de fiscale waarde van de pensioenverplichting en de waarde in het economische verkeer van de overige passiva. Eventuele fiscale consolidatie dient buiten beschouwing te worden gelaten. Het gaat dus om de zelfstandige balans van de BV die het pensioen uitvoert. De pensioenverplichting dient te worden gehaardeerd met inachtneming van art. 3.26 t/m 3.29 Wet IB 2001 en art. 8 lid 6 Wet op de vennootschapsbelasting 1969. De wijze van berekenen leidt tot evenredige toerekening van de overige passiva ten opzichte van de pensioenverplichting. Niet helemaal duidelijk is wat wordt verstaan onder overige passiva. Wij gaan er van uit dat het eigen vermogen -zoals het geplaatst aandelenkapitaal en de reserves- niet meegenomen dient te worden bij de bepaling van de dekkingsgraad. Aangezien het eigen vermogen negatief moet zijn om te kunnen afstempelen, wordt onder reserve de herwaarderingsreserve verstaan. Reserves zijn onderdeel van het eigen vermogen. Een winstreserve zal niet aan de

orde zijn. Maar wat te doen met een balanspost stamrecht- of lijfrenteverplichting?

Helaas mogen stamrecht- en lijfrenteverplichtingen niet worden afgestempeld vanwege

budgettaire redenen.¹⁰ Het is een voorziening en valt dus onder de overige passiva. Hoewel dit een balanspost aan de passivazijde is, komt het vermogen toe aan de dga zelf. Dit in tegenstelling tot de balanspost crediteuren. Beide balansposten worden meegewogen bij het bepalen van de dekkingsgraad.

Voorbeeld

Let op: De pensioenverplichtingen die gebruikt worden in de voorbeelden en de casus zijn fictief en slechts bedoeld om de leesbaarheid te vergroten.

BV X

Bank	70.000	Geplaatst aandelen kapitaal	20000
		Overige reserves	50000- (negatief)
		Fiscale pensioenverplichting	70000
		Stamrechtverplichting	<u>30000</u>
Totaal	70.000		70.000

BV Y

Bank	70.000	Geplaatst aandelen kapitaal	20000
		Overige reserves	50000 -(negatief)
		Fiscale pensioenverplichting	70000
		Crediteuren	<u>30000</u>
Totaal	70.000		70.000

In beide situaties is er een dekkingsgraad van 70% (70.000/100.000). BV X heeft het vermogen voornamelijk zelf verschaft terwijl BV Y voornamelijk gefinancierd is door de crediteuren. Toch kan er in beide gevallen afgestempeld worden.

Andere verplichtingen op de passiva, zoals kortlopende en langlopende verplichtingen -waaronder ook de belastinglatentie- dienen meegenomen te worden bij het bepalen van de dekkingsgraad. Wel moet rekening worden gehouden met de rangorde van de schuld conform art. 3:227 BW. Een schuld die voor de pensioenverplichting hoger in rangorde is, dient gesaldeerd te worden met de activa.

Voorbeeld

BV Y

Inventaris	70.000	Geplaatst aandelen kapitaal	20000
		Overige reserves	50000 - (negatief)
		Fiscale pensioenverplichting	70000
		Verpande zakelijke lening	<u>30000</u>
Totaal	70.000		70.000

De dekkingsgraad bedraagt hier 57% (40.000/70.000). De zakelijke lening die verpand is, gaat in rangorde voor de pensioenverplichting. De activa van € 70.000 wordt verlaagd met € 30.000 naar € 40.000.

Het geeft een onrechtvaardig gevoel de totale commerciële waarde van de balans te moeten delen door de fiscale waarde van de pensioenverplichting en de overige

passiva op commerciële grondslagen. Maar uit discussies in de Tweede Kamer over dit onderwerp blijkt dat deze rekenkundige exercitie is ingevoerd vanwege budgettaire redenen. De overheid verwacht dat het aantal dga's dat van de regeling gebruik gaat maken de overheid eenmalig in 2013 36 miljoen zal gaan kosten en vervolgens structureel 2 miljoen per jaar.¹¹ Wij verwachten dat deze bedragen niet gehaald zullen worden. Mede omdat veel dga's geen gebruik kunnen maken van het besluit door de nadelige rekensystematiek en de aanvullende -enigszins complexe-stringente voorwaarden die gesteld worden.

Voorts merkte Stam al eerder op dat de grens van 75 procent arbitrair is.¹² Waarom mag een eigenbeheerlichaam met een dekkingsgraad van 76% helemaal niet afstempelen, terwijl een eigenbeheerlichaam met een dekkingsgraad van 75% dat wel mag?

Waarde van een onroerende zaak

Voor het vaststellen van de hoogte van de activa is de WOZ-waarde van een onroerende zaak in het jaar voorafgaand aan pensioenering bepalend voor de waarde. Als de economische waarde van een onroerende zaak op de pensioeningangsdatum lager is dan de WOZ-waarde mag de lagere waarde worden gebruikt. Door de daling van de prijzen in de afgelopen jaren van bedrijfs-onroerend goed kan het voorkomen dat de economische waarde lager is dan de WOZ-waarde. Bedrijfs-onroerend goed staat tegenwoordig jaren te koop of te huur.¹³ Voor de berekening van de dekkingsgraad mag worden uitgegaan van de lagere economische waarde. Als deze waarde lager is dan de boekwaarde op het moment van afstempelen leidt dit tot een boekverlies. Bij bedrijfs-onroerend goed in eigen gebruik mag worden afgeschreven tot 50 procent van de WOZ-waarde.¹⁴ De vraag is of een waarde die lager is dan de boekwaarde, maar hoger dan 50 procent van de WOZ-waarde, als last genomen mag worden. Zo ja, dan zou dit de vrijval van de pensioenverplichting door het afstempelen enigszins verzachten.

Overige pensioenverplichtingen

Overige pensioenverplichtingen worden bij de evenredige toerekening (ook) in aanmerking genomen op basis van hun "scale waarde. Wij gaan er van uit dat het hier de pensioenverplichtingen betreft die op de balans staan vermeld.

Bijvoorbeeld pensioenverplichtingen van de overige dga's. Onduidelijk is hoe moet worden omgegaan met gedeeltelijk eigen beheer.

Voorbeeld

Een dga heeft een eindloos-regeling waarbij een onbepaald deel is verzekerd.

De waarde van de polis is op basis van de herleidingsmethode ingebouwd op het gedeelte dat in eigen

beheer wordt gehouden. De pensioenverplichting bedraagt € 400.000, de waarde van de polis € 100.000. De totale pensioenaanspraak bedraagt € 20.000. Tijdens de opbouwfase wordt verondersteld dat het verzekerde gedeelte op de einddatum € 5.000 pensioen oplevert, waardoor er € 15.000 in eigen beheer wordt opgebouwd.¹⁵ Maar op het moment van de pensioeningangsdatum bedraagt de werkelijke uitkering € 1.000. De pensioenverplichting voor de pensioenaanspraak in eigen beheer van € 15.000 moet nu worden verhoogd naar een verplichting van € 480.000 voor een aanspraak van € 19.000. De vraag is van welke pensioenverplichting en pensioenaanspraak moet worden uitgegaan bij het berekenen van de dekkingsgraad.

In het besluit staat dat alle bij het eigenbeheerlichaam betrokken personen schriftelijk akkoord moeten gaan met de vermindering van de pensioenaanspraken en de voorwaarden die daarbij horen om dit te realiseren. De betrokken personen zijn: personen die aanspraak kunnen maken op pensioen, de werkgever, het bestuur en de aanmerkelijk belanghouders. Althans voor zover hen dat aangaat. De ratio achter deze bepaling is waarschijnlijk het voorkomen van discussies achteraf. Dit betekent dat in de situatie waarin twee dga's in dezelfde BV pensioen opbouwen en één van hen met pensioen gaat (en dus kan afstempelen), de ander voor akkoord moet meetekenen. Hij betaalt dan mee aan de vrijval van de pensioenverplichting en kan wellicht zelf niet meer afstempelen. De dekkingsgraad is immers weer tot 100 procent teruggebracht. Het voordeel is dat door de verlaging van de pensioenaanspraken liquiditeiten minder snel de onderneming verlaten zodat de kans dat hij zelf pensioen kan genieten groter is. Veelal zal de dga 100 procent aandeelhouder zijn en een "rondje om de tafel rennen" om de documenten vanuit verschillende rollen te ondertekenen.

Balanscorrecties op de activa

Bij de waardebepaling van de activa moeten eventuele correcties worden doorgevoerd. Deze correcties dienen maximaal zeven jaar voorafgaand aan de pensioendatum te worden doorgevoerd. Deze termijn lijkt niet willekeurig gekozen te zijn want hij sluit naadloos aan op de opgenomen bewaarplicht van zeven jaar in de Algemene Wet Rijksbelastingen.¹⁶

De activa dienen verhoogd te worden als het eigenbeheerlichaam geen marktconforme premies of koopsommen heeft ontvangen van een tot dezelfde "scale eenheid behorend lichaam. Hiervan is volgens het afstempelbesluit sprake als er premies of koopsommen zijn betaald in de zeven kalenderjaren voorafgaand aan de pensioendatum die lager zijn geweest dan die van een professionele levensverzekeringsmaatschappij. Wij gaan ervan uit dat onder marktconform wordt verstaan premies die voldaan zijn in het kader van het overgangsrecht "nancieringsovereenkomsten.¹⁷ Dit geldt tevens voor formele winstuitdelingen en/of terugbetaling van aandelenkapitaal. Daarbij is de veronderstelling dat de uitdelingen niet tot de conclusie leiden of hebben geleid dat sprake is van een afkoop van het pensioen. Hier schuilt wederom het gevaar dat de belastingplichtige de pensioendatum opschuift om zo

(afstempelbalans). Uitgaande van deze balans bedraagt de dekingsgraad 68,63%. Dit wordt berekend door de activa van € 450.000 te verlagen met de hypotheekschuld van € 100.000 en vervolgens te delen door de "scale pensioenverplichting van € 500.000 plus de belastinglatentie van € 10.000 ($\frac{€ 350.000}{€ 510.000} \times 100\%$). Het opgebouwde ouderdomspensioen van € 40.000 kan dan worden verlaagd met 31,37% naar € 27.448. Het partnerpensioen dient eveneens met 31,37% verlaagd te worden. Dit komt dan uit op € 19.214. Daarbij geldt dat het verlaagde pensioen jaarlijks wordt geïndexeerd.

Als de hypotheekschuld wordt vervangen door een crediteurenschuld, kan Daniel minder afstempelen. In dat geval wordt de dekingsgraad bepaald door de activa van € 450.000 te delen door de "scale pensioenverplichting van € 500.000 plus de crediteurenschuld van € 100.000 en de belastinglatentie van € 10.000. De dekingsgraad komt daarmee uit op 73,77%. De pensioenaanspraken kunnen worden verlaagd met 26,23%.

Dividenduitkering

Stel dat Daniel zes jaar geleden een dividenduitkering ontvangen heeft van € 31.612. Conform het besluit dient de activa gecorrigeerd te worden met de gedane dividenduitkering van € 31.612 verhoogd met samengestelde interest van 4% of met het U-rendement van december van de laatste zes jaar. De activa dient in dat geval verhoogd te worden met de geïndexeerde dividenduitkering. Bij een rendement van 4% is dit € 40.000. Als we voor deze situatie de dekingsgraad bepalen dan is deze voor:

- de commerciële balans 42,85%;
- de "scale balans 65,64%;
- de afstempelbalans 76,47%;

waardoor de conclusie is dat Daniel niet kan afstempelen.

Kwijtscheldingswinst

In het afstempelbesluit is opgenomen dat afstempelen tot een vrijval van de pensioenverplichting leidt. Deze vrijval dient tot het resultaat berekend te worden. Het toepassen van de kwijtscheldingswinst uit art. 3.13 lid 1a is niet mogelijk. Als dit tot een positief resultaat leidt is hierover vennootschapsbelasting verschuldigd. De consequentie voor Daniel in het voorbeeld is dat door het afstempelen van zijn pensioen van € 40.000 naar € 27.448 een vrijval ontstaat van € 156.900 (31,38% van € 500.000). Over deze vrijval is

Daniel € 31.380 vennootschapsbelasting verschuldigd. Deze pijn kan verzacht worden als er een compensabel verlies is

Afstorten bij een verzekeraar

Indien Daniel zijn BV liquideert en het resterend vermogen aanwendt bij een erkende verzekeraar zal er geen vrijval van de pensioenverplichting plaatsvinden. Stel dat in hierboven beschreven voorbeeld het pand daadwerkelijk wordt verkocht voor € 150.000, dan blijft aan liquide middelen een bedrag over van € 340.000. De commerciële activa wordt verlaagd met het betalen van de hypotheekschuld en de belastinglatentie. Bij de erkende verzekeraar kan dan –na overleg met de inspecteur– voor een bedrag van € 340.000 een levenslang ouderdoms- en partnerpensioen aangekocht worden.

Keuzes pensionerende dga

Even terug naar ons voorbeeld van Daniel. Hij heeft drie mogelijkheden:

- 1) De BV blijft het pensioen uitkeren totdat de "nanciële middelen op zijn. Dit betekent dat de BV een geïndexeerd pensioen moet uitkeren dat bij aanvang € 40.000 bedraagt. Als na ongeveer 7 jaar de pot leeg is, en de BV wordt geliquideerd, is er geen sprake van afzien van pensioen.
- 2) De BV liquideert en het pensioen onderbrengen bij een verzekeraar. In dit geval kan met een koopsom van € 340.000 (als het pand inderdaad wordt verkocht voor € 150.000) een levenslang ouderdomspensioen worden aangekocht van € 12.858 en een partnerpensioen van € 9.000. De uitkering is lager dan bij het afstempelen in eigen beheer, omdat bij het afstempelen de verlaging wordt berekend tegen "scale grondslagen.
- 3) Afstempelen: Daniel kan zijn pensioen verlagen tot € 27.448 en gaan uitkeren tot de "nanciële middelen in de BV niet meer toereikend zijn. Na betaling van de belastingsschuld bedraagt de uitkeringsduur ongeveer 10 jaar.

Echtscheiding

Veel huwelijken eindigen door een echtscheiding. Kan het afstorten bij een levensverzekeraar van het verevende deel van het pensioen van de vereveningsgerechtigde leiden tot afstempelen voor het achtergebleven deel in eigen beheer? Stel dat Daniel net voor de pensioendatum gaat scheiden. Op basis van

de Wet verevening pensioenen bij scheiding heeft Sandra recht op 50% van het tijdens het huwelijk opgebouwde ouderdomspensioen en volledig recht op het bijzonder partnerpensioen. In deze casus verkrijgt Sandra recht op € 20.000 voorwaardelijk ouderdomspensioen en € 14.000 bijzonder partnerpensioen. Sandra eist dat haar deel wordt afgestort bij een verzekeraar. De koopsom hiervoor bedraagt € 250.000. Na het afstorten van het verevende deel blijft er € 20.000 ouderdomspensioen in eigen

Het is onduidelijk hoe het afstempelbesluit dient te worden toegepast als er gedeeltelijk eigen beheer is toegezegd

beheer met een !scale waarde van € 150.000. Echter, door het afstorten van het voorwaardelijk ouderdomspensioen en het bijzonder partnerpensioen bedraagt de dekkingsgraad 62,50%. Door de echtscheiding is de commerciële activa gedaald naar € 200.000.

Kan Daniel nu besluiten het ouderdomspensioen in eigen beheer te gaan afstampelen? Of moet Daniel daarbij rekeninghouden met de waarde van het voorwaardelijk ouderdomspensioen? Het besluit meldt hier niks over. Voor pensioenfondsen geldt dat bij afstampelen de gehele aanspraak wordt verlaagd. Dus ook het voorwaardelijk ouderdomspensioen en het bijzonder partnerpensioen.

Conclusie

Vanwege de stringente regels en de complexe voorwaarden zullen veel dga's geen gebruik willen en/of kunnen maken van het afstempelbesluit. Afstampeling is alleen mogelijk als de onderdekking is ontstaan door reële ondernemings- en beleggingsverliezen. Goudenhanddrukstamrechten en lijfrenten in eigen beheer kunnen niet worden afgestempeld.

In principe leidt afstampelen tot een (verhoogde) belaste winst vanwege de vrijval van de pensioenverplichting. Daarbij geldt dat de belaste vrijval getemporeerd kan worden indien het eigenbeheerlichaam verrekenbare verliezen heeft. A contrario: als het eigenbeheerlichaam geen compensabele verrekenbare verliezen heeft kan –na overleg met de inspecteur- liquidatie van het eigenbeheerlichaam en afstorting van het vervolgens nog aanwezige vermogen bij een pensioenverzekeraar een interessant alternatief zijn. Hiermee zou de belaste vrijval van de pensioenverplichting kunnen worden voorkomen.

Het is nog onduidelijk of bij een onroerende zaak een lagere waarde dan de boekwaarde, maar hoger dan 50 procent van de

WOZ-waarde als last mag worden genomen. Hierdoor zou een belaste vrijval van de pensioenverplichting door het afstampelen ook (gedeeltelijk) worden voorkomen. Voorts is ook onduidelijk hoe het afstempelbesluit dient te worden toegepast als er gedeeltelijk eigen beheer is toegezegd.

Voor het bepalen van de dekkingsgraad dienen er verschillende verplichte balanscorrecties te worden doorgevoerd. De termijn van zeven jaar zou wellicht als planninginstrument gebruikt kunnen worden. Zoals bijvoorbeeld een dga die op 62-jarige leeftijd dividend uitkeert en vervolgens pas vijf jaar na de AOW gerechtigde leeftijd met pensioen gaat.¹⁹ Dat klinkt interessant. Daarbij moet wel de kanttekening worden geplaatst dat de dividenduitkering niet al heeft geleid tot afkoop van pensioen met alle daarbij horende !scale gevolgen.

Voor de 'uitverkorene' die wel gebruik zou kunnen en willen maken van het afstempelbesluit, is het gezien de !scale gevolgen van onjuist afstampelen altijd aan te bevelen om vooraf een verzoek in te dienen bij de inspecteur. ■

Voetnoten

¹ Art. 30i AWR.

² Art. 19b lid 1 onderdeel c Wet op de loonbelasting 1964.

³ Hof Amsterdam 27 november 2000, LJN AA8671.

⁴ 'Vraag & Antwoord 08-078 d.d. 110209', <www.belastingdienstpensioensite.nl>.

⁵ P.F.H. Weishaupt & G.M.C.M. Staats, 'De kronkel van art. 19 b Wet LB 1964: Hoe kun je afzien van wat er niet is?', Pensioen Magazine, 2012/ 6.

⁶ Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 3, p. 9.

⁷ Met uitzondering van overgangsrecht.

⁸ Over prijsgegeven pensioenen mag niet opnieuw worden opgebouwd.

⁹ Er van uitgaande dat bij verkoop boekwinst wordt behaald.

¹⁰ Kamerstukken II 2012/13, 33 402, nr. 7, p. 47.

¹¹ Belastingplan 2013, onderdeel 11 tabel 3 (MvT).

¹² R. Stam, 'Afstampelen van DGA-pensioen', VP Bulletin 2012/11.

¹³ G. Raven, 'Stand van zaken Nederlandse markt voor bedrijfsruimte', NVM Business, maart 2013.

¹⁴ Art. 3.30a lid 3 onderdeel b Wet IB 2001.

¹⁵ De hoogte van de aanspraak die uit het kapitaal wordt verkregen dient bepaald te worden op basis van de !scale grondslagen die ook bij eigen beheer worden gehanteerd.

¹⁶ Art. 52 lid 4 AWR.

¹⁷ 'Vraag & Antwoord 08-017 d.d. 101108', <www.belastingdienstpensioensite.nl>.

¹⁸ Met uitzondering van niet voor verwezenlijking vatbare rechten.

¹⁹ Art.18 a lid 4 ten vijfde Wet op de loonbelasting 1964.